

LASPress

Czasopismo szkolne

Nr 8, V. 2017

W tym numerze:

Konstytucja 3 Maja.....	2
Uchwalenie Konstytucji 3 Maja....	3
Wielcy piłkarze.....	6
Dzień Matki.....	7
Dzień Pierwszej Komunii Świętej.....	7
Humor z zeszytów.....	8
Śmiech to zdrowie.....	8
Przysłowia majowe.....	8

Tak trudno nam wyrazić
to, co w sercu czujemy.
Mówimy więc jedno słowo,
Kochane Mamy-DZIEKUJEMY!

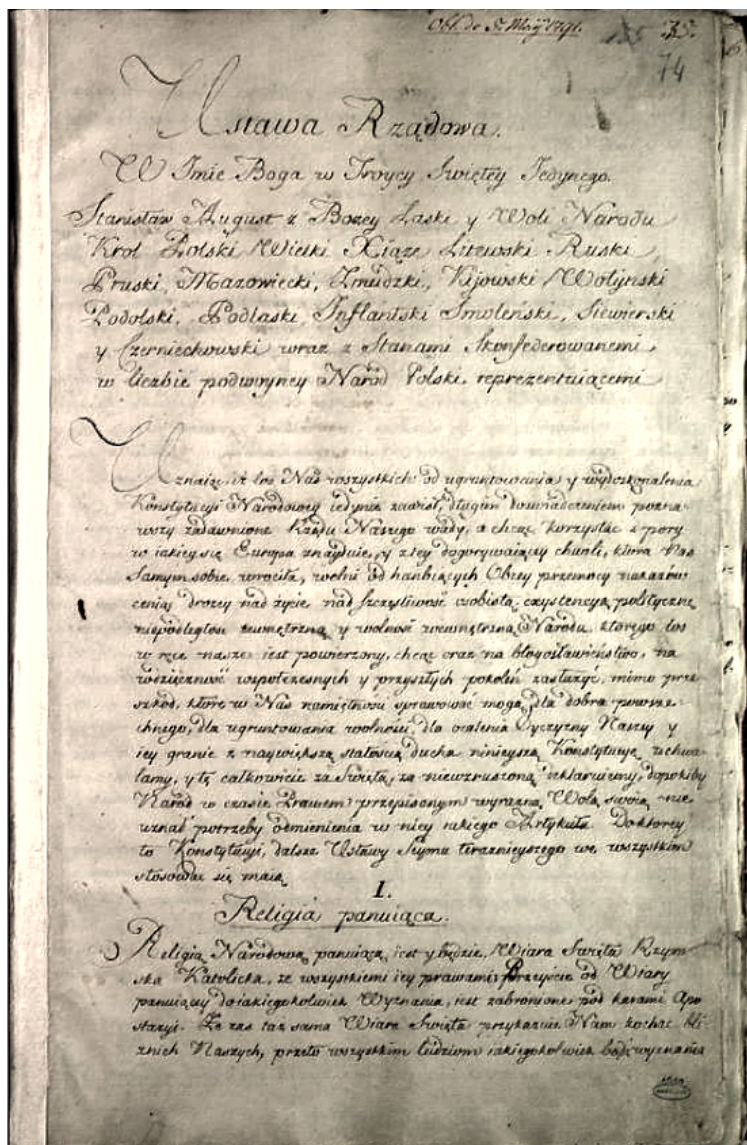

KONSTYTUCJA 3 MAJA

Konstytucja 3 Maja została uchwalona dnia 3 maja 1791 roku i miała być odpowiedzią na pogarszającą się sytuację wewnętrzną i międzynarodową Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Była pierwszą w Europie i drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej) nowoczesną, spisaną Konstytucją.

Originalny rękopis Konstytucji 3 Maja

Sytuacja wewnętrzna Polski w drugiej połowie XVIII wieku stawała się coraz gorsza m. in. ze względu na rozległe przywileje szlachty, których symbolem stało się liberum veto*. Dodatkowo stosunki z naszymi sąsiadami były bardzo napięte, co doprowadziło do I rozbioru Polski w 1772 roku. Dlatego król Stanisław August Poniatowski przystąpił do naprawy Rzeczypospolitej i rozpoczął wprowadzanie reform, m. in. zmodernizowano wojska Rzeczypospolitej, tworząc stałą stutysieczną armię. Konstytucja 3 Maja została przyjęta w trakcie obrad Sejmu Wielkiego (Czteroletniego), a miejscem obrad był Zamek Królewski w Warszawie. Autorami Konstytucji byli król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj. Konstytucja obowiązywała tylko przez 14 miesięcy, dlatego że została obalona przez Rosję wraz z konfederacją targowicką w wyniku przegranej wojny polsko-rosyjskiej

Na zdjęciu obok znajduje się Sala Senatorska-jedna z najwspanialszych sal Zamku Królewskiego, w której 226 lat temu uchwalono Konstytucję 3 Maja.

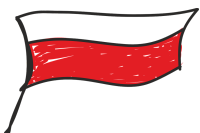
Dziś wybierając się do Zamku Królewskiego i zwiedzając Salę Senatorską możemy stanąć w miejscu, gdzie król Polski wraz z posłami uchwalali historyczną i przełomową Ustawę Rządową, czyli Konstytucję 3 Maja.

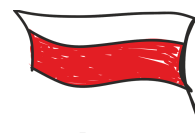
**Liberum veto – potoczna nazwa zasady obowiązującej w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, umożliwiającej każdemu z posłów biorących udział w obradach Sejmu do zerwania go i unieważnienia podjętych na nim uchwał.*

Opracował Mikołaj Wróbel, kl. 3c

Źródło: Nowa Encyklopedia Powszechna PWN; www.bliskopolski.pl; <https://wikipedia.org>.

UCHWALENIE KONSTYTUCJI 3 MAJA

Legenda o uchwaleniu Konstytucji 3 Maja, pierwszej w Europie i drugiej na świecie ustawy regulującej organizację władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli.

Wiek XVIII nieubłaganie zbliżał się do końca. Rzeczpospolita Obojga Narodów była słaba politycznie i militarnie. Sąsiednie państwa - Rosja, Prusy i Austria - wykorzystując tę słabość, zagrabiły w 1772 roku część polskich ziem, do niedawna największego kraju Europy. Polska i Litwa straciły wówczas 28% terytorium kraju, który okrojono od północy, północnego wschodu i od południa. Poza tym Rosja utrzymała protektorat nad resztą ograbionego kraju.

Królem Rzeczypospolitej był wówczas Stanisław August Poniatowski. Był on władcą niesamodzielnym, osobiście uzależnionym od Rosji, a prawnie od szlachty polskiej. Szlachta bardzo dbała o swą „złotą wolność”, w tym o własne przywileje, które umożliwiały zrywanie sejmów poprzez liberum veto

(nie pozwalam) wypowiedziane przez pojedynczego posła. Przywilej ten, który pierwotnie zakładał ochronę obywateli przed królem, umożliwiał przekupienie mniej zamożnych posłów przez arystokratów, a nawet przez obce mocarstwa, w celu zerwania sejmu. Liberum veto uniemożliwiało uchwalenie jakiegokolwiek ustawy, a prawo polskie wymagało reform. Po szoku spowodowanym rozbiorem Polski w 1772 roku, Sejm Rozbiorowy na wniosek króla, w dniu 14 października 1773 roku powołał Komisję Edukacji Narodowej, która zreformowała szkolnictwo w Polsce. Dopiero absolwenci tych zreformowanych szkół, ludzie światli, podjęli próbę wprowadzenia przemian mentalnych w głowach tradycyjnie myślących szlachciców. Do tych przemian przyczynił się również król, który organizował obiady czwartkowe. Na te spotkania zapraszał ludzi mających wpływ na opinię publiczną – literatów, filozofów, malarzy, ale też naukowców, czy polityków. Na zamku królewskim, a latem w Łazienkach prowadzono długie dyskusje, dotyczące również przyszłości kraju.

Spółeczeństwo polskie zaczęło dzielić się na zwolenników i przeciwników przemian ustrojowych w kraju. W 1788 roku zwołano sejm, który za zgodą carycy Katarzyny II, został skonfederowany, co między innymi znaczyło, że był wolny od liberum veto. Ustawy miały być zatwierdzane większością głosów. Podczas obrad radzono nad zmianą prawa w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Toczyła się gra o modernizację państwa, integrację społeczeństwa, prawdziwą niepodległość, o wyzwolenie z feudalizmu, o Polskę. Zwolennicy reform chcieli uchwalić ustawę zasadniczą, zwaną konstytucją, z którą musiałyby być zgodne wszystkie inne ustawy. Wielu posłów, w większości przekupionych przez Rosję, sprzeciwiało się uchwaleniu konstytucji. Długo dyskutowano, aż nadeszła wiosna 1791 roku. Po długiej, mroźnej zimie nadeszły ciepłe, słoneczne, kwietniowe dni. Zbliżały się święta Wielkiej Nocy. Obrady sejmu zostały zawieszone na okres świąt. Posłowie rozjechali się do swych domów, aby wspólnie z rodziną godnie spędzić Święta Zmartwychwstania Pańskiego.

Jan Matejko, *Konstytucja 3 Maja*

Posel z województwa lubelskiego, starosta łukowski Sebastian Dłuski herbu Nałęcz, udał się do swej posiadłości w Długiem nieopodal Lublina. W niedzielę wielkanocną wstał bardzo wcześnie, przywdział odświętne szaty i udał się wraz z żoną Joanną na mszę rezurekcyjną do prastarej lubelskiej fary św.

Michała Archanioła. Trzeba było się przecież pokazać w głównej świątyni województwa. Po mszy państwo Dłuscy powrócili do swego dworu, gdzie czekało na nich wystawne śniadanie, rodzina i kilkunastu gości. Zaczęto świętować – jadła i różnego rodzaju napitków było w bród. Sarmackim zwyczajem pan Dłuski po świętach zorganizował polowanie, na które zaprosił również swego ojca Tomasza, także posła na sejm. Bawiono się przednie, niekończące się uczty, bale i polowania. Sebastian wraz z żoną wybrał się jeszcze z wizytą do rodziny żony, do Krasnego na Mazowszu. Tam również beztrudno spędzał czas. Nadeszła wreszcie pora powrotu do Warszawy, do pracy w sejmie, lecz panowie Dłuscy nie spieszyli się. Uważali bowiem, że przecież nic bez nich nie może się wydarzyć.

Inny poseł, również z województwa lubelskiego, Adam Kazimierz Czartoryski, książę na Klewaniu i Żukowie, także powrócił do swej rodziny, do pałacu w Puławach. Tam powitała go stęskniona żona z dorosłymi i dorastającymi dziećmi. Święta spędzili w Puławach, w gronie bliskiej i dalszej rodziny. Ucztowali jak wszyscy, ale też z troską rozmawiali o losach Polski i o tym, co można i trzeba uczynić, aby Rzeczpospolita była silniejsza. Zaraz po świętach Izabela Czartoryska przypominała mężowi, że już pora wybierać się do Warszawy.

Tymczasem w Warszawie zwolennicy uchwalenia konstytucji skorzystali z tego, że nie wszyscy przeciwnicy reform powrócili z wielkanocnego urlopu i przyspieszyli głosowanie o dwa dni. 3 maja 1791 roku, po 7-godzinnych obradach sejm (zwany później Sejmem Czteroletnim lub Wielkim) przyjął Ustawę Rządową, a król niezwłocznie ją podpisał. Uchwalenie konstytucji naród radośnie wiwatował na ulicach Warszawy.

Autorami projektu konstytucji byli: król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki, Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic, Stanisław Małachowski oraz prywatny sekretarz króla Scipione Piattoli. Twórcy Konstytucji 3 Maja określili ją jako „ostatnią wolę i testament gasnącej Ojczyzny”.

Konstytucja 3 Maja wprowadzała trójpodział władzy, ograniczała przywileje szlachty zagrodowej, potwierdzała przywileje mieszczańskie, znosiła liberum veto, powoływała Rzeczpospolitą Polską zamiast dotychczasowej Rzeczpospolitej Obojga Narodów, znosiła również wolną elekcję i wprowadzała władzę dziedziczną. Konstytucja ta była nowoczesnym dokumentem, który mógł być nowelizowany przez Sejm Konstytucyjny co 25 lat.

Formalnie konstytucja została wpisana do akt grodzkich Warszawy w dniu 5 maja 1791 roku i od tego momentu weszła w życie. Dokument ten, datowany na 5 maja, można dziś oglądać w Sali Senackiej Zamku Królewskiego w Warszawie. Konstytucja obowiązywała tylko przez 14 miesięcy. Została obalona przez konfederację targowicką i zbrojną interwencję Rosji. 24 lipca 1792 roku król w obawie przed oblężeniem Warszawy przez Rosjan, przystąpił do konfederacji targowickiej i nakazał armii polskiej złożyć broń. Od tego dnia Konstytucja 3 Maja przestała obowiązywać.

Od 1990 roku rocznica Konstytucji 3 Maja jest w Polsce świętem państwowym, a od 2007 roku jest również świętem narodowym Litwy.

Opracował: Adam Wichrowski, kl. 3 b

Wielcy piłkarze

CZ.2

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro

Portugalski Piłkarz z wyspy Madera. Jeden z najlepszych piłkarzy na świecie urodzony w ubogiej rodzinie. Miał trójkę rodzeństwa: siostry Katię i Emmę oraz brata Hugo. Od dziecka miał niesamowity talent do gry w piłkę. Jego pierwszym klubem była Andorinha (po portugalsku jaskółka). Mimo talentu Cristiano jego klub prawie zawsze przegrywał wynikami dwucyfrowymi. Kiedy miał 12 lat z maderskiego klubu Nacional przeszedł do najlepszej szkółki piłkarskiej w jego kraju Sporting Lizbona. Nie czuł się tam dobrze będąc z dala od rodziny, jednak wytrzymał bo chciał być wielkim piłkarzem. W wieku 15 lat wykryto u niego wadę serca przez, którą miał bardzo małe szanse na karierę zawodowego piłkarza. Jednak udało się ją wyleczyć i mógł dalej grać w piłkę. Po jakimś czasie gry w Lizbonie przeszedł do Manchesteru United. W czasie zgrupowania do eliminacji na mundial 2006 w Niemczech zmarł ojciec Cristiano. Wkrótce Ronaldo przeszedł do Realu Madryt. Jest bardzo znanym i cenionym piłkarzem. W swojej karierze został wyróżniony już czterokrotnie nagrodą Złotej Piłki.

Lionel Messi

Lionel Messi jest argentyńskim piłkarzem oraz jednym z najlepszych na świecie. Ma dwóch braci Rodriga i Matiasa. Jego pierwszym klubem był Grandoli. Następnie grał w Newelli's Old Boys. Miał problemy z wzrostem. Okazało się, że ma niedobory hormonu wzrostu i będzie musiał codziennie robić sobie zastrzyki z tym hormonem. Terapia była kosztowna. Jedynym klubem, który zdecydował się finansować leczenie była FC Barcelona. Z tego powodu w wieku 13 lat Lionel wraz z całą rodziną przeniósł się z Rosario w Argentynie do Hiszpanii. W szkółce klubu Barcelony jego talent piłkarski rozwinął się na dobre. Teraz jest czołowym graczem i kapitanem reprezentacji Argentyny. Pozostał wierny klubowi FC Barcelona, z którym zdobywa największe europejskie trofea piłki klubowej.

Neymar Junior da Silva Santos

Neymar pochodzi z Brazylii i jest najlepszym piłkarzem tego kraju młodego pokolenia. Pochodzi z rodziny piłkarskiej. Jego ojciec zawodowo grał w piłkę nożną. Ma młodszą siostrę Rafaellę. Kiedy miał 4 miesiące o mało nie zginął w wypadku samochodowym. Od małego przejawiał ogromne zainteresowanie grą w piłkę. Jego pierwszym boiskiem treningowym był salon jego domu i ulica ubogiej dzielnicy miasta Santos. Regularne treningi rozpoczął w klubie Tumiaru. W Brazylii jego kariera zawodowa na dobre rozwinęła się w klubie Santos, w którym zdobywał wiele trofeów. Jego znakiem szczególnym stała się fryzura na irokeza. W czasie jego gry w Brazylii oferty składały mu takie kluby jak Chelsea i Real Madryt. Na testach w Hiszpanii posłuchał swojej intuicji i jednak zrezygnował z przejścia do królewskiego klubu. Po ofercie Chelsea, szef klubu Santos przekonał go do pozostania w Brazylii prezentacją pustego krzesła króla brazylijskiego sportu, pozostawionego przez zmarłego Ayrtona Sennę, które było do zajęcia przez Neymera. Dodatkowo telefon od największego brazylijskiego piłkarza Pele sprawił, że młody piłkarz pozostał w Santosie.

Razem z reprezentacją Brazylii zdobył srebro i złoto olimpijskie. Dziś jest gwiazdą FC Barcelony i razem z Messim oraz Suarezem stanowią najgroźniejszy atak w Europie.

Opracował: Mateusz Powalka, 3 c

Wykorzystano materiały: seria książek o piłkarzach dla dzieci, autorka: Yvette Żółtowska-Darska

DZIEŃ MATKI

26 maja obchodzimy szczególne i wyjątkowe święto – Dzień Matki.

W Polsce po raz pierwszy świętowano Dzień Matki w 1914 roku w Krakowie, ale historia tego święta sięga czasów starożytnych. W Grecji wczesną wiosną składano ofiary bogini Rei, żonie Kronosa, która według mitologii była matką wszechświata i wszystkich bóstw. W Rzymie oddawano cześć bogini Cybele uznawanej za matkę bogów. Były to uroczystości, które trwały trzy dni i nazywane były Hilariami. Przez kilka wieków w czasach nowożytnych Dzień Matki nie był kultywowany. Powrócił dopiero ok. XVI wieku. Wówczas w Anglii i Szkocji w każdą czwartą niedzielę Wielkiego Postu obchodzono tzw. matczyną niedzielę. Był to dzień wolny od pracy, podczas którego młode służące i młodzi parobkowie odwiedzali rodzinne domy, by spędzić ten dzień ze swoimi matkami. Do tradycji należało składanie podarunków, głównie kwiatów i słodczy, w zamian za otrzymane błogosławieństwo.

W Stanach Zjednoczonych święto to wiąże się z historią Anny Jarvis, która dwa lata po śmierci swojej mamy, w roku 1907 rozpoczęła działania zmierzające do ustanowienia oficjalnego Dnia Matki. Uważała, że matki nie są wystarczająco doceniane, że stale trzeba przypominać dzieciom, jak ważne są w ich życiu. Pierwszemu Dniu Matki, ustanowionemu dzięki działaniom panny Jarvis, towarzyszyła uroczysta msza święta, na której modlono się za wszystkie matki na świecie, natomiast 4 lata później był on już ogólnie znanym i przyjętym świętem.

W Polsce corocznie 26 maja składamy naszym mamom życzenia i obdarowujemy je prezentami - najczęściej laurkami, kwiatami, perfumami lub czekoladkami. Jest to sposób wyrażania szacunku, miłości oraz podziękowania dla naszych mam o którym powinniśmy pamiętać przez cały rok, a nie tylko w maju.

Niezależnie od tego w jaki sposób chcemy uczcić ten dzień i jakim prezentem będziemy chcieli obdarować nasze Mamy, to warto pamiętać, aby w tym dniu powiedzieć naszym Mamom jak bardzo je kochamy.

Opracował: Martyna Sosnowska, kl. 3 a

DZIEŃ PIERWSZEJ KOMUNII ŚWIĘTEJ

Maj to również czas, kiedy trzecioklasiści przystępują do Pierwszej Komunii Świętej.

W tym roku ta uroczystość odbyła się w niedzielę - 14 maja.

Przez cały rok nasza Pani katechetka – Renata Kulon przygotowywała nas do tego wydarzenia: uczyła nas modlitw, były próby w kościele i wspólne śpiewy.

W marcu mieliśmy przymiarki strojów komunijnych, zakup wianków, butów...

Każdy z nas zaprosił na tą wyjątkową uroczystość swoich Dziadków i Babcię, oraz najbliższą rodzinę, by razem z nami mogli cieszyć się tą piękną chwilą.

Mamy nadzieję, że ten dzień pozostawił po sobie nie tylko pamiątki w postaci fotografii, ale przede wszystkim piękne wspomnienia.

Przygotowały: Zosia Wołoszyn i Julia Filocha, kl. 3 b

Humor z zeszytów

Góral ma na głowie kapelusz,
spodnie i kierzce.

Górnika pogłaskał konia po
głowie i cicho zariął.

Grając na fortepianie koń
przeleciał koło okna.

Jego matka, będąc małym
chłopcem, spadła z drzewa.

Tej córeczka Ania
uśmiechnęła się pod wąsem.

Kość człowieka są
połączone łokciami aż do
kolan.

Krowa, podobnie jak koń,
składa się z rogów, kopyt,
wymion i ogona.

Król Waza, jak sama nazwa
wskazuje, lubił zupę.

Wars i Sawa zbudowali
Warszawę z jednej i z
drugiej strony stolicy

W dawnych czasach chłopcy
żyli dłużej bo orali sami a
nie traktory.

Śmiech to zdrowie

Nauczycielka pyta uczniów:

- Jak brzmi liczba mnoga do rzeczownika "niedziela"?
- Wakacje, proszę pani!
- Nie rozumiem, jak jeden człowiek może robić tyle błędów?! - dziwi się polonistka, oddając pracę domową uczniowi.
- Wcale nie jeden - odpowiada uczeń. Pomagali mi mama i tata.

Na lekcji polskiego:

- Karolku, powiedz nam, kiedy używamy wielkich liter?
- Kiedy mamy słaby wzrok!

Ojciec pyta syna:

- Co robiliście dziś na matematyce?
- Szukaliśmy wspólnego mianownika.
- Coś podobnego! Kiedy ja byłem w szkole, też szukaliśmy wspólnego mianownika! Że też nikt go do tej pory nie znalazł...

Na zakończenie roku szkolnego dyrektor zwraca się do uczniów.

- Życzę wam przyjemnych wakacji, zdrowia i żebyście we wrześniu wrócili mądrzejsi.
- Nawzajem - odpowiada młodzież.

Nauczyciel pyta:

- Krzysiu, ile miałeś lat w ostatnie urodziny?
- 7
- A ile będziesz miał w następne?
- 9
- Siadaj, pała!
- Niech to, pała w urodziny...

PRZYSŁOWIA MAJOWE

Maj to jeden z najpiękniejszych miesięcy w kalendarzu.

To budząca się do życia przyroda, zielone lasy, soczysta trawa, śpiewy ptaków. Maj to także czas rodzinnych pikników, rowerowych wycieczek, spotkań przy ognisku, a także wyjazdów na „zielone szkoły”.

W maju imieniny obchodzą wszystkie Zośki, a także „trzej ogrodnicy” – Pankracy, Serwacy, Bonifacy.

Przeczytajcie kilka majowych przysłów.

Gdy w maju plucha, w czerwcu posucha.

Grzmot w maju nie szkodzi, sad dobrze obrodzi.

Jeśli w maju śnieg się zdarzy, to lato dobrze wyparzy.

Majowe błoto, więcej niż złoto.

Kto się w maju urodzi, dobrze mu się powodzi.

Na świętego Stanisława (8 maja) rośnie koniom trawa.

Pankracy, Serwacy, Bonifacy (13, 14, 15 maja), żli na ogrody chłopacy.

Święta Zofija (15 maja), kłosa rozwija.

Gdy kukulka kuka w maju, spodziewaj się urodzaju.

Pierwszego maja deszcz, nieurodzaju wieszcz.

Przygotowały: Zosia Wołoszyn i Julia Filocha, kl. 3 b

Redakcja: Mały Samorząd Uczniowski, uczniowie klasy 3 c

Opieka: Karolina Wołoszyn, Marta Wagner, Ewelina Ligas, Elżbieta Wertelecka,